

**Міжнародний центр
перспективних досліджень**

Київ, Україна

**Річний звіт
2008**

вул. Пимоненка, 13а,
Київ, Україна, 04050

office@icps.kiev.ua

Телефон: (380-44) 484-4400

Факс: (380-44) 484-4402

<http://www.icps.com.ua>

Зміст

<i>Головне</i>	3
<i>Впливовість МЦПД: люди, ідеї та бачення</i>	5
<i>Центр критично оцінює та допомагає владі</i>	5
<i>МЦПД – майданчик для обговорення державної політики</i>	9
<i>Публічна присутність – запорука поширення напрацювань МЦПД</i>	10
<i>Інституційні зміни мають поліпшити роботу Центру</i>	12

Головне

2008 року Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД) ініціював і втілює у життя нові проекти, спрямовані на поліпшення якості державної політики. Під час власних публічних обговорень Центр слугував дискусійним майданчиком для вироблення важливих економічних і політичних державних рішень. МЦПД створив публікації, які чітко визначають нові виклики та пропонують способи вирішення проблем.

За 14 років діяльності МЦПД здобув авторитет організаційно та фінансово незалежної інституції, що впливає на демократизацію країни через запровадження інструментів публічної політики. Упродовж цих років ми пройшли шлях:

- від проголошення ідеї про важливість ролі публічної політики в Україні – до впровадження західних стандартів на практиці. 2000 року МЦПД реалізував перший масштабний проект з органами центральної виконавчої влади коштом західних донорів; а вже 2007 року цей проект здійснювався за ініціативи уряду. Запроваджено систематичну роботу діяльності **груп аналізу політики** майже в усіх органах виконавчої влади. Експерти Центру допомогли уряду у створенні груп аналізу політики для реалізації Угоди про Асоціацію з ЄС. Упродовж 2009 року вони надаватимуть методологічну та аналітичну підтримку діяльності цих груп;
- від вузькоспеціалізованих – до комплексних досліджень. Видання **Квартальні передбачення** – перший і єдиний в Україні регулярний незалежний аналіз економічної політики та економічний прогноз; технологію створення й підготовки його МЦПД передав центрам публічної політики у Молдові та Казахстані. **Білі книги МЦПД**, наприклад “Бюджетна децентралізація в Україні в контексті реформи місцевого самоврядування”, “Вдосконалення механізмів реалізації міграційної політики України. Поширення досвіду країн ЄС щодо виконання угод про реадмісію”, пропонують уряду рекомендації щодо поліпшення державної політики;
- від поодиноких семінарів – до масштабних публічних кампаній для різних груп інтересів із використанням власної розробленої методики. У 2003–2005 роках МЦПД допомагав просувати реформи в Україні через **інституціоналізацію громадських консультацій** у процесі формування державної політики. У 2006–2007 роках на замовлення Української будівельної асоціації МЦПД започаткував серію круглих столів, мета яких – виробити пропозиції для вирішення проблем, які заважають розвитку цивілізованого ринку житла і збільшують ціну на житло;
- від експертних консультацій – до комплексного аналітичного супроводження дій уряду. Розпочавши 2005 року з формулювання моделі для **зони вільної торгівлі** між Україною та Європейським Союзом, МЦПД продовжує працювати над формуванням сильної та виваженої позиції України на переговорах щодо створення ЗВТ+, надаючи українському уряду методологічну та аналітичну допомогу і допомагаючи у проведенні консультацій з бізнесом;
- від здобуття знань щодо процедур публічної політики – до системного навчання інших НУО. **Методичне і навчальне супроводження** було

надано 14 регіональним громадським організаціям з підготовки та проведення кампаній громадського лобювання. Близько кілька сотень експертів пройшли ці семінари. 2008 року був підготовлений посібник з публічної політики для НУО, який містить практичні поради громадським організаціям для планування та виконання завдань у проектах з публічної політики.

- від поширення публічної політики з неурядового сектору – до **реформи вищого навчального закладу**, що готує кадри для українського уряду. Директора МЦПД Віру Нанівську було призначено президентом Національної академії державного управління при Президентові України. Пані Нанівська, яка вибудувала МЦПД як потужний аналітичний центр, 2006 року розпочала масштабну реформу Академії, в результаті якої українські державні службовці надаватимуть послуги населенню відповідно до європейських і світових стандартів.

З професійним вдоволенням можна констатувати, що МЦПД виконав свою початкову місію – концепції та процедури публічної політики запроваджено в Україні і їх активно використовують. Вони стали широко відомими в суспільстві, їх застосовують політики, урядовці, експерти.

Наглядова Рада МЦПД доручила оновленій команді скоригувати стратегію Центру, зважаючи на нові виклики та можливості, що з'являються в Україні.

Нестабільна політична й складна економічна ситуації потребують від влади державної політики нової якості. Перелік необхідних реформ експерти вже давно озвучили. Утім, залишаються без відповіді питання щодо шляхів впровадження цих реформ. Від 2009 року Центр планує зосередити свою увагу на розробленні та впровадженні певного алгоритму здійснення реформ на основі повного циклу публічної політики. Оновлена місія Центру – підтримка подальшої демократизації України через активну та продуману європеїзацію.

Впливовість МЦПД: люди, ідеї та бачення

Центр – серед провідних “фабрик думок” світу

За результатами дослідження американської Програми “Дослідницькі центри та громадянське суспільство” Інституту дослідження зовнішньої політики (Foreign Policy Research Institute) на початку 2008 року було складено список провідних аналітичних центрів світу. З-поміж 5080 “фабрик думок” світу виділено 228 провідних, серед яких опинився і МЦПД. Центр не вперше отримує міжнародне визнання. 2005 року Глобальна мережа розвитку (Global Development Network) визнала МЦПД найуспішнішим мозковим центром України.

Віра Нанівська – серед найвпливовіших жінок України

Почесний голова МЦПД, президент Національної академії державного управління при Президентові України Віра Нанівська другий рік поспіль перебуває в сотні найвпливовіших жінок України за версією журналу “Фокус” (№ 40 від 3 жовтня 2008 року). На думку журналу, впливовість пані Нанівської зумовлена високою державною посадою, серйозними науковими напрацюваннями, зв’язками у владних структурах.

Експерт Центру стала радником віце-прем’єр-міністра України

У лютому 2008 року директор європейської програми МЦПД Ольга Шумило стала радником Віце-прем’єр-міністра Григорія Немирі, до сфер відповідальності якого належить європейська та міжнародна інтеграція України. На цій посаді пані Шумило відповідала за переговори щодо Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС, участь країни в агенціях і програмах Співтовариства, співпрацю України з міжнародними фінансовими організаціями та поліпшення інвестиційного клімату. Після призначення на посаду директора Центру Ольга залишається радником Віце-прем’єр-міністра на громадських засадах.

Експерти МЦПД працюють в європейських аналітичних центрах

Завдяки міжнародній Програмі з навчання та обміну знаннями філантропії (International Fellowship Programme for Learning and Exchange in Philanthropy) аналітик з європейської інтеграції та зовнішньої політики Наталія Шаповалова працювала в європейському аналітичному центрі FRIDE (Мадрид, Іспанія)¹. Упродовж шести тижнів Наталія вивчала досвід роботи FRIDE і брала участь у дослідженнях організації. Результатом її стажування стали два аналітичні документи: “Нова посилена угода між Європейським Союзом та Україною: чи посприяє вона демократичній консолідації?” та “Україна: нарижний камінь європейської енергетичної безпеки”.

Центр критично оцінює та допомагає владі

Потенціал України та його реалізація

Україні потрібна ефективна система для розробки й оцінки державної політики, що базується на аналізі фактичних даних. Бенчмаркінг – один із інструментів, який допоможе уряду України визначити обґрунтовані пріоритети політики та знайти рішення проблем. У рамках проекту “Спроможність до аналізу соціально-економічних результатів і потенціалу” МЦПД, Міністерство економіки, Міністерство фінансів і Національний банк України підготували два аналітичні звіти з використання бенчмаркінгу. У звіті Центру подано результати порівняльного аналізу України та 62 країн за якістю життя, демографічний прогноз для нашої країни до 2050 року та оцінку потенційного ВВП. Розглянуто також такі актуальні для України питання, як енергоефективність економіки та ефективність фінансування системи соціального захисту.

---

¹FRIDE генерує кращі і найбільш інноваційні ідеї щодо місця Європи у світі.

Ці матеріали Україна може використати для розробки ефективної державної економічної політики та подолання викликів демографічної кризи, яку спрогнозували економісти Центру. 2008 року експерти МЦПД здійснили друге дослідження, в якому буде представлено результати оцінки потенційного ВВП та індексу якості життя для областей України й аналізу гендерного підходу до бюджетної політики. Звіт буде широко розповсюджений навесні 2009 року.

МЦПД надає підтримку процесу переговорів України з ЄС щодо ЗВТ+

МЦПД продовжує працювати над формуванням української позиції на переговорах з Європейським Союзом щодо нової посиленої угоди. Упродовж 2008 року за фінансового сприяння Шведської агенції міжнародного розвитку (SIDA) Центр здійснив проект “Угода про вільну торгівлю між ЄС та Україною: аналітична, методологічна та інформаційна підтримка переговорів”.

Перспективи та можливості участі України в агенціях і програмах ЄС. 2007 року Європейська Комісія визначила перелік агенцій і програм, повністю або частково відкритих для участі країн-сусідів, у тому числі й для України. Участь країни в агенціях та програмах ЄС може стати додатковим інструментом європейської інтеграції та допомогти у виконанні зобов’язань щодо ЗВТ. Зважаючи на брак уніфікованої інформації з цієї тематики, МЦПД у рамках проекту підготував публікацію “Участь України в агенціях і програмах ЄС: перспективи та можливості”. Дослідження містить докладну інформацію про агенції та програми ЄС і вже слугує аналітичною базою для обговорень у міністерствах, стало основою для поінформованого рішення уряду щодо участі.

Економічне моделювання як компонент підготовки до переговорів щодо Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Успішність і тривалість переговорів між Україною та ЄС щодо укладення угоди про зону вільної торгівлі (ЗВТ) залежать від поінформованості груп інтересів. Процес і результати економічного моделювання надають інформацію, яку можна використати для вироблення обґрунтованої переговорної позиції, змістовних консультацій із зацікавленими сторонами та визначення необхідних заходів державної політики. У рамках проекту МЦПД здійснив економетричні розрахунки та видав звіт “Економічне моделювання як компонент підготовки до переговорів щодо Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС”, в якому висвітлено наслідки ЗВТ для ринків соняшника та праці.

Консультації з регіональним бізнесом щодо ЗВТ +. Експерти МЦПД разом з Міністерством економіки провели також регіональні консультації можливих наслідків і перспектив ЗВТ+ у Дніпропетровську, Донецьку, Львові, Одесі, Полтаві, Ужгороді та Харкові. Під час заходів з’ясувалося, що деякі сектори економіки, зокрема сільське господарство, є неконкурентоспроможними і можуть програти від підписання угоди про ЗВТ. Бізнес також поскаржився на суперечливість законодавства, що регулює перетинання кордонів і транзит вантажів територією України. Водночас зроблено висновок, що економічна інтеграція на відміну від політичної має добрі шанси для реалізації; утім, уряд має активніше консультуватися з представниками регіональних бізнес-кіл про наявні та плановані заходи з європейської інтеграції.

Центр впливає на ефективність міграційної політики

Міграційна політика України продовжує перебувати у фокусі МЦПД. Адже на сучасному етапі міграційна політика України зводиться переважно до боротьби з нелегальною міграцією і виконання міжнародних зобов’язань України щодо захисту шукачів притулку. Вирішення питань управління міграційними потоками, зокрема залучення праці іммігрантів для сталого демографічного та соціально-економічного розвитку, використання потенціалу української діаспори за кордоном, здійснення ефективного міграційного контролю, спрямованого на запобігання негативним наслідкам міграції та недопущення порушення прав, свобод і законних інтересів мігрантів і громадян України, перебувають поза увагою державної політики.

У рамках проекту “Управління міграцією в регіоні Чорного моря – поліпшення імплементації національних політик в Україні, Молдові та Румунії через регіональну співпрацю неурядових організацій” проаналізовано реалії, проблеми та ймовірні способи вдосконалення міграційної політики в цих країнах. Результати аналізу будуть представлені всім зацікавленим сторонам у Києві, Кишиневі та Бухаресті. У результаті проекту також буде сформовано регіональну мережу з експертів НУО, уряду та політиків, які є фахівцями з питань міграційної політики.

МЦПД пропонує нові підходи до формування політики національної безпеки

МЦПД працює в напрямі посилення політики безпеки й оборони України. Це передусім стосується формування єдиних методологічних засад. Процес формування політики у сфері безпеки на засадах єдиних методологічних правил сприяє створенню стійкої системи державного планування та управління, формуванню чіткої системи ухвалення рішень з необхідними зворотними та горизонтальними зв'язками, з чітким визначенням обов'язків, повноважень, ступеня залучення та відповідальності кожного з учасників процесу.

Разом з іншою провідною “фабрикою” думок – Центром Разумкова МЦПД здійснює проект “Україна в системі регіональної безпеки: методологічні проблеми формування політики національної безпеки”². У рамках проекту експерти проводять семінари та тренінги для фахівців профільних структурних підрозділів центральних органів виконавчої влади, навчальних закладів і наукових установ. Заходи спрямовано на запровадження в Україні єдиних методологічних засад розбудови раціональної системи забезпечення національної безпеки.

На шляху до ЄС: іспанський рецепт для України

Центр розвиває розпочату торік Ініціативу з посилення українсько-іспанських відносин. За результатами заходу “Іспанія–Україна: перспективи партнерства”³, що відбувся в Барселоні 2007 року, експерти МЦПД та Фонду CIDOB (Барселона) підготували рекомендації щодо подальшої розбудови українсько-іспанського партнерства.

Під час другого спільного заходу в грудні 2008 року в Києві відбулося представлення українським експертам досвіду демократизації та європейської інтеграції Іспанії. Учасники також обговорили пріоритети головування Іспанії в ЄС 2010 року та окреслили можливі точки співпраці між нашими країнами у цьому контексті. Завдяки цьому заходу вдалося представити унікальний досвід Іспанії та налагодити нові зв'язки між іспанськими та українськими НУО, ЗМІ та урядом.

МЦПД поліпшує гендерне законодавство в Україні

2008 року МЦПД працював над гендерною проблематикою, успішно завершивши разом з Українським освітнім центром реформ виконання проекту “Сприяння законодавчому забезпеченню гендерної рівності в Україні”. Результатом проекту стала розробка змін до законодавства, які запровадять дієві механізми захисту від дискримінації за ознакою статі та створять умови для рівної участі жінок і чоловіків у виборних органах. Експерти Центру розробили два законопроекти “Про недопущення дискримінації за ознакою статі” та “Про внесення змін і доповнень до деяких законів України” (щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків). Останній внесла народний депутат від фракції “НУ–НС” Ірина Геращенко до Верховної Ради.

---

2 Проект є частиною програми Міністерства науки і освіти України “Мережа партнерства Україна–НАТО щодо підвищення обізнаності громадянського суспільства”.

3 Захід відбувався за ініціативи МЦПД, Фондації CIDOB (Центру досліджень міжнародних відносин і розвитку) та Фонду Фрідріха Еберта (Мадрид).

Успішності проекту сприяла активна інформаційна кампанія: результати аналізу наявної державної політики з гендерної проблематики і розроблені законопроекти також були представлені громадськості в 13 обласних центрах України.

МЦПД переконаний, що впровадження гендерних аспектів у законодавство України – питання соціальної справедливості. Це передусім необхідно для забезпечення рівноправного та сталого людського розвитку.

МЦПД долучився до розроблення інноваційної доктрини для України

Країни, що зробили інноваційний розвиток національним пріоритетом, посіли провідне місце у сучасному глобалізованому світі. Україна, попри спротив інноваціям різних груп інтересів, досі не втратила потенціалу для інноваційного розвитку.

МЦПД був одним з ініціаторів розробки інноваційної доктрини для України, а директор Центру 2007–2008 рр. Володимир Нікітін став одним з її авторів⁴. Успіх інноваційної політики повинен ґрунтуватися лише на підтримці суспільством інноваційних ідей розвитку, зокрема заміни ідеології виживання та відтворення застарілих суспільних відносин на ідеологію та організацію інноваційно спрямованого суспільства. На думку розробників, головним стратегічним завданням має стати створення власного центру політики та управління майбутнім країни.

МЦПД оцінив якість столичних послуг

Позиція міської громади є важливою для успішного вироблення та реалізації місцевої політики. МЦПД упродовж жовтня 2008 року здійснив друге дослідження “Оцінка якості міських послуг у Києві. Визначення найкращого району”⁵. Порівняно з минулим роком ще більше зміцнив свої позиції Шевченківський район і вдруге посів перше місце з-поміж десяти районів Києва щодо якості надання послуг своїм жителям.

Із восьми видів міських послуг тільки дві – освітні послуги і віддаленість продовольчих магазинів, ринків, аптек від помешкань громадян – кияни оцінили на рівні вище середнього. Найпроблемнішими виявилися: створення умов для вдоволення культурних і спортивних потреб населення, послуги міського пасажирського транспорту, надання медичних послуг.

Децентралізація в дії: п’ять прикладів з країн СНД

У рамках проекту Програма стипендій LGI у сфері публічної політики для російськомовних експертів 2006/2007 років підготовлено звіт “Децентралізація в дії: п’ять прикладів з країн СНД”. МЦПД другий рік поспіль координував цю Програму, яка фінансується Інститутом відкритого суспільства (OSI, Будапешт). У публікації стипендіати з України, Вірменії, Казахстану, Киргизії і Росії проаналізували державну політику своїх країн у сфері надання комунальних послуг населенню на місцевому рівні у сфері і запропонували рекомендації щодо її поліпшення.

---

4 Інноваційну доктрину для України розроблено на підставі висновків і принципових позицій, обговорених і затверджених на I Національному інноваційному форумі “Українська інноваційна доктрина”. Національний інноваційний форум проведено під егідою Ради національної безпеки та оборони України 14–15 грудня 2007 року.

5 2007 року МЦПД уперше здійснив незалежне дослідження громадської думки киян щодо якості надання послуг. Результати опитування та резонанс у ЗМІ виявили, що таке дослідження потрібно розвивати й поглиблювати. Громадську думку жителів Києва про якість послуг, які їм надає влада у різних сферах, вивчали методом анкетування. Респондентам запропонували оцінити такі сфери: надання комунально-побутових послуг; робота міського пасажирського транспорту; робота медичних установ; надання освітніх послуг у школах, ліцеях, гімназіях; надання громадянам адміністративних послуг районною владою; віддаленість продовольчих магазинів, ринків, аптек від помешкань громадян; створення умов для виховання та дозвілля дітей; створення умов для вдоволення культурних і спортивних потреб населення.

МЦПД – майданчик для обговорення державної політики

Можлива еволюція виборчої системи

Україна досі шукає оптимальну виборчу систему, яка сприяла б ефективному балансу між демократичністю та ефективністю політичної системи і стимулювала б розвиток політичних партій.

МЦПД здійснив проект “Можлива еволюція парламентської виборчої системи”⁶, в рамках якого експерти підготували аналітичну записку про розвиток виборчої системи в Україні та основні варіанти щодо її подальшої еволюції. Документ було представлено на однойменному круглому столі за участі представників парламентських фракцій, непарламентських політичних партій, провідних експертів, журналістів і представників міжнародних організацій. Учасники обговорили основні проблеми та вади наявної моделі, цілі реформування виборчої моделі та можливі варіанти нової виборчої системи до парламенту. Висновок експертів: розуміння у потребі змін існує, проте прагнення реалізувати їх серед політичних сил, які перебувають при владі, немає.

Круглий стіл “Хто керуватиме країною через десять років? Проблема формування політичної еліти України”

Однією з проблем України залишається перебування у владі так званої старої політичної еліти. Молодь, яка отримує знання нової якості та зорієнтована на реформи, має обмежені можливості впливати на зміни в країні. Як змінити ситуацію та долучити молодь до процесу вироблення політичних рішень обговорювалося під час круглого столу МЦПД “Хто керуватиме країною через десять років? Проблема формування політичної еліти України”.

Учасники заходу дійшли висновку, що молодь має ставити перед собою конкретні, хай на початку і немасштабні, цілі, наприклад, здобувати виборні посади в органах місцевого самоврядування. Своєю чергою, небайдужі до цього питання представники старшого покоління мають сприяти оновленню українського політикуму, зокрема, залучати до сфери державного управління кращих представників молоді.

Публічні консультації з реформування місцевих органів влади в Україні

Експерти МЦПД разом з Українським освітнім центром реформ провели широкі публічні консультації щодо реформування місцевих органів влади в рамках проекту “Проведення публічних консультацій та інформаційної кампанії з реформування місцевих органів влади в Україні – 2 етап”⁷.

Бачення щодо можливих способів реформи аналітики Центру представили в Дніпропетровську, Житомирі, Миколаєві, Луцьку, Сумах і Чернівцях. До консультацій також було залучено заступника директора угорської Агенції з питань регіонального розвитку Георгію Нікош, яка презентувала досвід країни у реформуванні місцевих органів влади. За результатами обговорень експерти Центру підготували білу книгу, яка підсумовує висловлені позиції зацікавлених сторін щодо наявних проблем і пропонує способів їх подолання та окреслює основні проблеми у сфері місцевого самоврядування, описує пропонувані кроки реформ для їх вирішення. Це дало змогу ознайомити громадськість з важливістю реформи, проблемами в її реалізації.

Круглий стіл “Що означатиме для соціальної сфери України економічна інтеграція країни з ЄС у рамках зони вільної торгівлі?”

Україна та ЄС розпочали переговори про укладання Угоди про вільну торгівлю. Вже існують результати оцінки можливих наслідків угоди для економіки України та її окремих

---

6 Проект здійснено за підтримки Програми малих грантів MATRA KAP.

7 Проект здійснювався за фінансової підтримки британського Вестмінстерського фонду за демократію (WFD).

галузей. Проте відсутня інформація щодо ймовірних змін на ринку праці від лібералізації торгівлі та адаптації європейських стандартів.

У березні Федерація профспілок України і МЦПД провели круглий стіл для обговорення та визначення чутливих галузей у контексті виконання майбутньої Угоди про вільну торгівлю з ЄС, а також питань державної соціальної політики, що потребуватимуть аналізу та консультацій між урядом і зацікавленими сторонами. Під час заходу експерти МЦПД надали результати дослідження щодо ймовірних змін на ринку праці України від лібералізації торгівлі з ЄС.

Круглий стіл “Як вирішити проблеми житлово-комунального господарства у Києві та в Україні?”

Житлово-комунальне господарство України – одна з найбільших галузей економіки країни, яка має великий вплив на щоденне життя кожної людини та на ситуацію в країні загалом. За весь період незалежності України у галузі накопичуються невирішені проблеми, що дає підстави говорити про стан системної кризи, яка дедалі поглиблюється. Це загрожує безпеці життєдіяльності людей і національній безпеці країни.

У березні, напередодні національного дня працівників житлово-комунального господарства, МЦПД та Аналітично-дослідницький центр “Інститут міста” провели круглий стіл на тему “Як вирішити проблеми житлово-комунального господарства в Києві та в Україні?” Представники галузі підсумували результати річної роботи, визначили та обговорили проблеми галузі.

Головний висновок заходу – без кардинальних реформ житлово-комунальне господарство може спричинити інфраструктурну катастрофу. На думку учасників заходу, для поліпшення житлово-комунального господарства потрібно паралельно вирішити три групи завдань: підтримати активність громадян і виконавців послуг на місцях; зробити чітку систему регулювання, в тому числі оцінку якості послуг і моніторингу виконання планів; виробити політику врахування всіх груп інтересів на ринку житлово-комунальних послуг.

Публічна присутність – запорука поширення напрацювань МЦПД

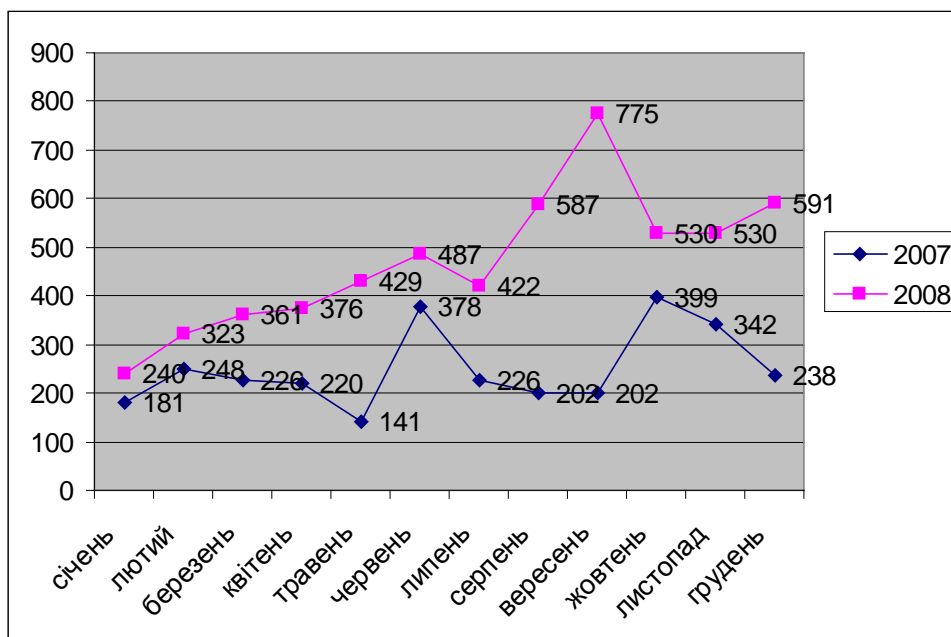
2008 року аналітики Центру активно співпрацювали із засобами масової інформації. Статті та коментарі експертів з різноманітних тематик регулярно публікувалися у впливових друкованих та інтернет-виданнях. Упродовж року журналісти щоденно зверталися за коментарями до експертів МЦПД. З-поміж подій, на яких акцентували увагу влади, бізнесу та громадськості експерти Центру:

- ***Ліки для парламенту.*** Хоча жодна партія у своїй виборчій програмі не пише про блокування трибуни, надування кульок, поломку мікрофонів у депутатській залі, захоплення електрощитових парламенту або розвішування плакатів, саме така діяльність останнім часом відбирає лівову частку часу народних обранців. Чому, незважаючи на негативну реакцію виборців, депутати продовжують так діяти? Як можна перетворити парламент на ефективніший інструмент? Політичний аналітик Іван Пресняков у статті для “Української Правди” пропонує: потрібно змінювати виборчу систему, і замовником таких змін мають бути регіональні еліти, середній і малий бізнес, громадянське суспільство.
- ***Українська політична система: колапс, пат, переавантаження.*** Експерти Центру не раз наголошували, що без створення демократичних інститутів, які захистили б і утвердили здобуті демократичні свободи, політичне протистояння між різними політичними гравцями щоразу загаятиме країну в глухий кут. Проблеми політичної системи України, а також можливі варіанти розвитку політичного процесу експерти МЦПД Віктор Чумак та Іван Пресняков обговорювали в статті для “Української Правди”.

- **Українські університети мають виходити на світовий рівень.** Українські вищі навчальні заклади потребують змін. Проте майданчика, з якого можна було б починати перетворення вищої освіти, ще не створено. Експерт МЦПД Володимир Нікітін у коментарі для журналу “Експерт” розкрив найважливіші аспекти реформування вищої освіти. На його думку, одна з головних умов реформування вищої освіти – створення бодай однієї вищої школи світового рівня з глобальними стратегічними завданнями.
- **Головування Словенії в ЄС: нові держави-члени вчать керувати.** Уперше після масштабного розширення 2004 року головування Європейським Союзом взяла на себе нова держава-член – Словенія. На початку 2008 року вона перейняла естафету від Португалії, якій вдалося зробити важливий крок на шляху закінчення внутрішньої реформи Євросоюзу. Які плани Словенії на наступні півроку і що вдасться досягти за цей час у внутрішній політиці Союзу та як Словенія представлятиме ЄС на міжнародній арені? Відповіді на ці запитання – у статті, розміщеній на сайті “Євроатлантична Україна”, експерта МЦПД Ольги Шумило.
- **Гривня схильна до подальшого падіння.** У IV кварталі в Україні суттєво здорожчав долар. Основні причини зміцнення американської валюти полягають у великій відкритості української економіки на тлі найсуттєвішої за останні десятиліття світової фінансової кризи – аналізував у своєму коментарі для видання “Газета. ua” економіст Центру Олександр Жолудь. З-поміж чинників, які й надалі впливатимуть на здорожчання валюти: попит на валюту імпортерів; вихід світових інвесторів з країни; зменшення валютних надходжень від експорту, передусім металургії.

У жовтні зафіксовано 775 згадувань МЦПД у ЗМІ

2008 року зафіксовано нові, небачені досі, рекорди згадування МЦПД у засобах масової інформації. Попередній рекорд, встановлений у жовтні 2007 року, – 399 згадувань. Починаючи з II кварталу, ми фіксували нові високі показники: 429 згадувань у травні, 487 – у червні, 530 – у листопаді, 587 – у серпні і нарешті 775 – у жовтні – новий рекорд згадування МЦПД за місяць.

Найбільше згадувань МЦПД 2008 року забезпечили такі події:

- коментарі економіста Олександра Жолудя про інфляційні процеси в Україні (січень–квітень, 183 згадування);
- коментарі економіста Олександра Жолудя щодо девальвації гривні (жовтень, 151 згадування);
- коментар старшого економіста Ільдара Газізулліна про прогнозоване зростання безробіття в Україні (листопад, 65 згадувань);
- думки економіста Олександра Жолудя про причини падіння курсу долара (березень, 53 згадування);
- презентація звітів “Потенціал України та його реалізація в рамках проекту “Спроможність до аналізу соціально-економічних результатів і потенціалу” (березень, 44 згадування);
- презентація регулярної публікація МЦПД і GfK “Споживчі настрої” (листопад–грудень, 36 згадувань);
- презентація результатів дослідження “Найкращий район Києва 2” (жовтень–листопад, 30 згадувань).

Інституційні зміни мають поліпшити роботу Центру

Новий директор МЦПД

Рішенням Наглядової Ради новим директором МЦПД призначено Ольгу Шумило, яка є експертом з питань європейської інтеграції. Упродовж останнього року вона працювала радником віце-прем'єр-міністра України у справах європейської та міжнародної інтеграції Григорія Немирі. У 2003–2007 роках пані Шумило очолювала Департамент європейської інтеграції МЦПД, відповідаючи за зовнішні зв'язки Центру. Здійснювала керівництво групою експертів для підготовки аналітичних документів з актуальних питань у сфері європейської інтеграції. З-поміж останніх публікацій – “Оцінка наслідків Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС” та “Участь України в агенціях і програмах ЄС: перспективи та можливості”. 2004 року Ольга Шумило працювала експертом у Центрі європейських політичних досліджень (Брюссель). Має ступень магістра наук Лондонської школи економіки.

Стратегія МЦПД на 2009-2010 роки

Нестабільна політична й складна економічна ситуації потребують від влади державної політики нової якості. Перелік необхідних реформ експерти вже давно озвучили. Утім, залишаються без відповіді питання щодо шляхів впровадження цих реформ. Від 2009 року Центр планує зосередити свою увагу на розробленні та впровадженні певного алгоритму здійснення реформ на основі повного циклу публічної політики. Оновлена місія Центру – підтримка подальшої демократизації України через активну та продуману європеїзацію. Детальна стратегія буде розроблена та представлена на початку 2009 року.